24. Выберыце з дадзеных словазлучэнні *“прыслоўе + прыметнік (дзеепрыметнік)”*:

1) грамадска карысны; 2) жыццёва праўдзівы; 3) добра падрыхтаваны;
4) вечназялёныя дрэвы; 5) дастаткова вядомы; 6) аб’ектыўна магчымы.

А) няма правільных варыянтаў. **Б)** усе прыклады.
В) усе прыклады, акрамя 4. **Г)** 1, 3, 5. **Д)** 2, 4, 6.

25. У якіх прыкладах правільна напісаны зборныя лічэбнікі?

1) чацвёра нажніц; 2) двое дзвярэй; 3) шэсцера вучняў;
4) пяцёра гусей; 5) семера казлянят.

А) усе прыклады. **Б)** няма правільных варыянтаў. **В)** 1, 2, 4. **Г)** 2, 3, 5. **Д)** 4, 5.

26. Вучні запісвалі словазлучэнні: Васіль – *не выканаць праз ляноту*; Ілья – *мара пра шчасце;* Лук’ян – *дом на пяць паверхаў.*
Хто правільна выканаў заданне?

А) усе вучні. **Б)** няма правільных варыянтаў. **В)** Васіль, Ілья.
Г) Васіль, Лук’ян. **Д)** Ілья, Лук’ян.

27. У якіх сказах паміж дзейнікам і выказнікам на месцы пропуску неабходна паставіць працяжнік?

1) А ён _ сведка часу, так і расце на ўзлессі.
2) Ён са мною _ аднагодка. 3) Прырода Беларусі _ багатая і разнастайная.
4) Мноства казак _ разышлося па свеце. 5) Воблакі _ нібы казачныя героі.

А) усе прыклады. **Б)** няма правільных варыянтаў. **В)** 1, 3. **Г)** 2, 4. **Д)** 3, 5.

28. Дадзены сказы: *1) Макар, як сын лесніка, вельмі добра ведаў лес.*
2) Першыя вестуны вясны, шпакі весела шчабяталі, седзячы на галінках дрэў.
3) Памаўчаўшы, ветэран зноў пачаў расказваць.
У якім сказе дапушчана пунктуацыйная памылка?

А) ва ўсіх сказах. **Б)** усе сказы запісаны правільна. **В)** 1. **Г)** 2. **Д)** 3.

29. Вызначце словазлучэнні са словамі-амонімамі:

1) план будаўніцтва – на пярэднім плане карціны;
2) умовы працы – у навуковай працы;
3) гасцінная гаспадыня – гасцінная сустрэча.

А) усе прыклады. **Б)** няма правільных варыянтаў. **В)** 1, 2. **Г)** 1, 3. **Д)** 2, 3.

30. Хто з’яўляецца аўтарам наступных радкоў?

Жытнёвае поле, лясы і азёры,
Крынічанька ў лузе і ў небе жаўрук –
Услухайся толькі – усё тут гаворыць:
Люблю цябе, Белая, Белая Русь…

А) У. Карызна. **Б)** В. Зуёнак. **В)** М. Танк. **Г)** А. Бачыла. **Д)** П. Макаль.

Конкурс арганізаваны і праводзіцца Грамадскім аб’яднаннем «Беларуская асацыяцыя «Конкурс» сумесна з Акадэміяй паслядыпломнай адукацыі пад эгідай Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь.
220013, г. Мінск, вул. Дарашэвіча, 3–218; тэл. (017) 292 80 31, 290 01 53;
e-mail: info@bakonkurs.by; http://www.bakonkurs.by/
ГА «БА «Конкурс». Заказ 15. Тыраж 29000 экз. г. Мінск. 2013 г.

Конкурс па беларускай мове
«БУСЛІК-2013»

Чацвер, 21 лютага 2013 года

- працягласць работы над заданнем 1 гадзіна 15 хвілін;
- карыстацца падручнікамі, канспектамі, справачнай літаратурай забараняецца;
- кожны правільны адказ адзначаецца трыма, чатырма ці пяццю баламі; колькасць балаў, якія атрымлівае ўдзельнік, адказваючы на пытанне правільна, вызначаецца складанасцю пытання (10 лягчэйшых пытанняў – па 3 балы, 10 найбольш складаных – па 5 балаў, астатнія 10 – па 4 балы); складанасць пытання вызначаецца па колькасці ўдзельнікаў, якія правільна на яго адказалі;
- няправільны адказ адзначаецца чвэрцю балаў, прадугледжаных за дадзенае пытанне, і залічваецца са знакам «мінус», у той час, як не даўшы адказу, удзельнік захоўвае раней набраныя балы;
- на кожнае пытанне маецца толькі адзін правільны адказ;
- на старце ўдзельнік атрымлівае авансам 30 балаў;
- максімальная колькасць балаў, якую можа атрымаць удзельнік конкурсу, – 150;
- самастойная і сумленная работа над заданнем – галоўнае патрабаванне арганізатараў да ўдзельнікаў конкурсу;
- пасля заканчэння конкурсу лісток з заданнем застаецца ўдзельніку;
- вынікі ўдзельнікаў размяшчаюцца на сайце http://www.bakonkurs.by/ праз 1-1,5 месяцы пасля правядзення конкурсу.

Заданне для вучняў 7-8 класаў

1. Якую расліну ў народзе часта называюць *“кветкай сонца”*?

А) рамонак. **Б)** сланечнік. **В)** часнок. **Г)** чыстацел. **Д)** дзьмухавец.

2. Якія з прыведзеных назоўнікаў абазначаюць хлебныя злакі?

1) кроп; 2) пшаніца; 3) авёс; 4) жыта; 5) ячмень.

А) няма правільных варыянтаў. **Б)** усе варыянты.
В) усе варыянты, акрамя 1. **Г)** 1, 3, 5. **Д)** 2, 4.

3. Выберыце правільна запісанае словазлучэнне:

1) краўчышынава работа; 2) работа краўчыхі; 3) краўчынава работа.

А) усе варыянты. **Б)** няма правільнага варыянта. **В)** 1. **Г)** 2. **Д)** 3.

4. Якую назву мела вёска, у якой адбываліся падзеі з аповесці Янкі Брыля “Сірочы хлеб”?

А) Вязынка. **Б)** Ракуцёўшчына. **В)** Галынка. **Г)** Багацькаўшчына. **Д)** Боркі.

5. Аўтарам зборніка “Вянок” з’яўляецца … .

А) Максім Танк. **Б)** Максім Багдановіч. **В)** Максім Лужанін.
Г) Уладзімір Караткевіч. **Д)** Пімен Панчанка.

6. Колькі слоў з розным лексічным значэннем можна скласці з літар слова *кошык*?

А) 2. **Б)** 3. **В)** 4. **Г)** 5. **Д)** 6.

7. У якім словазлучэнні назоўнік мае канчатак **-у**?

1) кветка рамонк..;   2) ля тэніснага корт..;
3) лекавы настой рамонк.. .

А) усе прыклады. **Б)** няма правільных варыянтаў. **В)** 1. **Г)** 2. **Д)** 3.

8. *Керамічныя пліткі для абліцоўкі печаў, камінаў, сцен у памяшканнях* здаўна называюцца … .

А) цэгла. **Б)** столь. **В)** кафля. **Г)** паркет. **Д)** ламінат.

9. Выберыце з дадзеных правільна запісаныя словы:

1) грамматыка; 2) массаж; 3) саванна;
4) перрон; 5) тэлеграмма; 6) манна.

А) усе словы. **Б)** няма правільных варыянтаў. **В)** 1, 2, 4.
Г) 2, 3, 5. **Д)** 3, 6.

10. Прыметнікі *невычэрпны, незлічоны* з’яўляюцца … .

А) сінонімамі. **Б)** антонімамі. **В)** амонімамі. **Г)** амографамі. **Д)** паронімамі.

11. Колькі разоў ужыта літара **я**, якая мае адзін [а] у словах вершаваных радкоў Галіны Каржанеўскай?

Назбіраю лісцяў я
У двары,
Што зляцелі з клёніка
Без пары.

А) 1. **Б)** 2. **В)** 3. **Г)** 4. **Д)** 5.

12. Якія словы маюць канчатак?

1) уночы; 2) звонка; 3) удалечыні;
4) надзея; 5) вільготны.

А) усе словы. **Б)** няма правільных варыянтаў. **В)** 1, 2, 3. **Г)** 3, 4. **Д)** 4, 5.

13. Дадзены сказы:

1) Па двары важна ішла белая гусь.
2) Сонечныя промні пранізвалі лясны гушчар.
3) Ціха шумела лістамі маладая тапаля.

У якім сказе дапушчана памылка ў дапасаванні прыметніка да назоўніка?

А) усе сказы запісаны правільна. **Б)** памылка дапушчана ў кожным сказе.
В) 1. **Г)** 2. **Д)** 3.

14. У якіх сказах з прапанаваных часціца **не** са словамі пішацца асобна?

1) Круцячы, свет пройдзеш, але назад (не) вернешся.
2) Скруха бядзе (не) памочнік.
3) Каля ракі былі (не) пралазныя зараснікі арэшніку.
4) Ехаць (не) вельмі доўга.

А) ва ўсіх сказах. **Б)** ва ўсіх сказах, акрамя 3. **В)** 1, 2. **Г)** 2, 3. **Д)** 3, 4.

15. Выберыце словы, якія пішуцца праз злучок:

1) (што) дзень; 2) (абы) хто; 3) пакуль (што)
4) прыйшоў (такі); 5) (абы) якавы.

А) усе словы. **Б)** няма правільных варыянтаў. **В)** 1, 3. **Г)** 2, 4. **Д)** 3, 5.

16. У якім словазлучэнні залежнае слова прымыкае да галоўнага?

1) бацькаў наказ; 2) глянуць спадылба; 3) спяваць з намі.

А) ва ўсіх словазлучэннях. **Б)** няма правільных варыянтаў. **В)** 1. **Г)** 2. **Д)** 3.

17. *Прамежак часу ў дзесяць дзён; трэцяя частка месяца* называецца … .

А) квартал. **Б)** семестр. **В)** угоддзе. **Г)** чвэрць. **Д)** дэкада.

18. У якіх словах з прапанаваных на месцы пропуску неабходна напісаць літару **ы**?

1) др..вотня; 2) ябл..чны; 3) гл..ток;
4) бр..зент; 5) д..рыжабль; 6) д..рыжор.

А) ва ўсіх словах. **Б)** няма правільных варыянтаў. **В)** 1, 3, 4.
Г) 2, 3. **Д)** 4, 5, 6.

19. Выберыце з дадзеных назоўнікі, у якіх на месцы пропуску неабходна напісаць апостраф:

1) бул..ён; 2) кар..ер; 3) легкавер..е; 4) кампан..ён; 5) адмоў..е.

А) ва ўсіх словах. **Б)** няма правільных варыянтаў. **В)** 1, 2. **Г)** 2, 3. **Д)** 3, 4, 5.

20. Выберыце з прапанаваных словы, якія маюць прыстаўку:

1) наймენш; 2) ушчыльную; 3) абы-які; 4) надбаўка.

А) усе прыклады. **Б)** няма правільных варыянтаў. **В)** 1, 2. **Г)** 2, 4. **Д)** 3, 4.

21. Вызначце словазлучэнне, у якім падкрэсленае слова ўжыта правільна:

1) <u>каларыйная</u> мова; 2) <u>рашчыніць</u> дзверы; 3) <u>лекавая</u> фізкультура.

А) усе прыклады. **Б)** няма правільных варыянтаў. **В)** 1. **Г)** 2. **Д)** 3.

22. Дадзены назоўнікі:

1) дубняк; 2) туман; 3) падлога; 4) хвоя; 5) песня.

Якія словы ў форме адзіночнага ліку меснага склону маюць канчатак **-е**?

А) усе прыклады. **Б)** няма правільных варыянтаў.
В) 1, 3, 5. **Г)** 2, 3. **Д)** 3, 4, 5.

23. Якія складаныя прыметнікі з прапанаваных напісаны правільна?

1) бела-снежны; 2) леса-пільны; 3) вуглепрамысловы; 4) лёгкаатлетычны.

А) усе прыклады. **Б)** няма правільных варыянтаў. **В)** 1, 2. **Г)** 3, 4. **Д)** 2, 3.